

PROJEKT BUDOWLANY REMONTU STOLARKI ZEWNĘTRZNEJ W PAŁACU W TRZEBIECHOWIE

JEDNOSTKA PROJEKTOWANIA   **P&P ART NOVA Sp z o.o.**
ADRES   **Stary Rynek 15/11, 65-067 Zielona Góra**
OBIEKT   **Pałac**
ADRES   **66-132 Trzebiechów ul. Parkowa 4**
DZIAŁKA   **dz. nr 384/52 obręb Trzebiechów**
INWESTOR   **Gmina Trzebiechów**
ADRES   **66-132 Trzebiechów ul. Sulechowska 2**

Podpisani na stronie tytułowej projektanci oświadczają, że projekt niniejszy został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej (art.20, ust 4 PB)

PROJEKTANCI:

lp		Imię i nazwisko	Nr uprawnień	podpis
1	architektura projektant wiodący	mgr inż. arch Joanna Piotrowicz	464/88/UW	
2	Architektura asystent	Mgr inż. arch. Marta Majka		

28.06.2015 r.

SPIS ZAWARTOŚCI

I CZĘŚĆ OPISOWA

1.	INFORMACJA O AUTORZE	4
2.	PRZEDMIOT INWESTYCJI-	5
3.	OPIS HISTORYCZNY OBIEKTU	5
3.1.	ROZPOZNANIE ŹRÓDEŁ HISTORYCZNYCH – MIEJSCA PRZEPROWADZONEJ KWERENDY	5
3.2.	DOKUMENTACJA ARCHIWALNA WYKORZYSTANA DO PROJEKTU	6
3.3.	OGÓLNY OPIS HISTORYCZNY OBIEKTU	6
4.	OPIS OGÓLNY STANU ISTNIEJĄCEGO BUDYNKU	8
4.1.	DANE LICZBOWE	8
5.,	SZCZEGÓŁOWY OPIS PRAC REMONTOWYCH	8
5.1.	OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	8
5.1.2.	ANALIZA ŹRÓDEŁ HISTORYCZNYCH I IKONOGRAFICZNYCH	12
5.1.3.	ZAKRES PRAC REMONTOWYCH	13
5.1.4.	OPIS STOLARKI	13
5.1.4.1.	OKNA	13
5.1.4.1.1.	UZASADNIENIE WYBRANYCH MATERIAŁÓW	13
5.1.4.2.	DRZWI	13
5.1.4.2.1.	DRZWI GŁÓWNE FRONTOWE, OD OGRODU, WEJŚCIE DO GIMNAZJUM, WEJSCIE DO SALI BALOWEJ.	13
5.1.4.2.2.	DRZWI DO KOTŁOWNI, WYMIENNIKOWNI, DRZWI OD FRONTU DAWNY PODJAZD.	14
5.1.4.2.3.	DRZWI POD SCHODAMI I WEJŚCIE DO ZAPLECZA	14
5.1.4.3.	UZASADNIENIE WYBRANYCH ROZWIĄZAŃ	14
5.1.4.4.	PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH- RESTAURATORSKICH DLA ZACHOWANEJ NAJSTARSZEJ STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ	14

II INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA ZE WZGLĘDU NA SPECYFIKACJĘ PROJEKTOWANEGO OBIEKTU BUDOWLANEGO , UWZGLĘDNIANEJ W PLANIE BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

STRONA TYTUŁOWA---	15
CZĘŚĆ OPISOWA--	16

III ZAŁĄCZNIKI DO PROJEKTU

Zaświadczenie o przynależności do Izby	18
Uprawnienia	19
Wytyczne LWKZ	20
Pismo LWKZ z dnia 26.06.2015	24

IV CZĘŚĆ RYSUNKOWA

1	PLAN SYTUACYJNY	28
2	ELEWACJE POŁUDNIOWO-ZACHODNIA	29
3	ELEWACJE PÓŁNOCNO - WSCHODNIA	30
4	ELEWACJA PÓŁNOCNO ZACHODNIA	31
5	ELEWACJE POŁUDNIOWO-WSCHODNIA	32
6	ZESTAWIENIE STOLARKI DRZWIOWEJ	33
7	ZESTAWIENIE STOLARKI OKIENNEJ	34
8	DETALE OKNA	35
9	DETALE DRZWI ZEWNĘTRZNYCH PROFILE ZAWĘŻONE	36
10	DETALE DRZWI ZEWNĘTRZNYCH PROFILE NORMALNE	37
11	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O5,O11	38

12	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O9	39
13	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O9	40
14	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O26b	41
15	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O34a	42
16	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O34a	43
17	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O34	44
18	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O34	45
19	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O36	46
20	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O44	47
21	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O44	48
22	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O47	49
23	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI DRZWIOWEJ- drzwi OB1a	50
24	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI DRZWIOWEJ- drzwi OB1a	51
25	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI DRZWIOWEJ- drzwi OB1	52
26	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI DRZWIOWEJ- drzwi OB1	53
27	INWENTARYZACJA KONSERWATORSKA STOLARKI OKIENNEJ- okno O39	54
28	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O5,O11	55
29	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O9	56
30	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O9	57
31	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O26b	58
32	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O34a	59
33	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O34a	60
34	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O34	61
35	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O34	62
36	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O36	63
37	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O44	64
38	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O44	65
39	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O47	66
40	PROJEKT STOLARKI DRZWIOWEJ- drzwi OB1a	67
41	PROJEKT STOLARKI DRZWIOWEJ- drzwi OB1a	68
42	PROJEKT STOLARKI DRZWIOWEJ- drzwi OB1	69
43	PROJEKT STOLARKI DRZWIOWEJ- drzwi OB1	70
44	PROJEKT STOLARKI OKIENNEJ- okno O39	71

1. INFORMACJA O AUTORZE

mgr inż. architekt Joanna Piotrowicz – absolwentka Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej. W 1997 roku ukończyła z wynikiem celującym studia podyplomowe w zakresie konserwacji zabytków architektury i urbanistyki na Wydziale Architektury Instytutu Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Krakowskiej, pod kierunkiem prof. dr hab. Wiktora Zina .

Od 1993 roku prowadzi Pracownię Projektową Art Nova. W latach 1991 -1992 pełniła funkcję Architekta Miejskiego w Zielonej Górze, w 2005 roku - architekta miejskiego Żagania. Wykaz wybranych prac projektowych i publikacji naukowych

1. Projekt budowlany remontu murów miejskich w Krośnie Odrzańskim wraz z programem prac konserwatorskich i badaniami architektonicznymi. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
2. Inwentaryzacja budowlano-konserwatorska, projekt budowlany wraz programem prac konserwatorskich „Pałacyku” zlokalizowanego przy ul. Niepodległości 30 w Sulechowie - 2011 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
3. Projekt budowlany odtworzenia zabytkowej fontanny na Rynku w Koźuchowie. 2011 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
4. Projekt odnowy Parku Dworskiego w Iłowej - 2010 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
5. Inwentaryzacja budowlano -konserwatorska wykonana skanerami 3D firmy FARO i LEICA budynku zabytkowej leśniczówki w Lasach Kabacki w Warszawie. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
6. Projekt prac renowacyjnych zabytkowego muru przy cmentarzu w Lwówku Śląskim . Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
7. Współautor projektu Rewitalizacji Parku Piastowskiego w Zielonej Górze - 2010 r. Teren parku objęty ochroną konserwatorską .
8. Projekt rozbudowy zabytkowego Cmentarza Komunalnego w Lwówku Śląskim – 2009 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
9. Projekt zagospodarowania Doliny Gęśnika w Zielonej Górze -2009 r. Teren objęty ochroną krajobrazu kulturowego.
10. Projekt rozbudowy siedziby Nadleśnictwa w Ruszowie - 2009 r. Finalista konkursu Modernizacja Roku 2009. Konkurs pod patronatem Generalnego Konserwatora Zabytków.
11. Projekt remontu siedziby Banku Spółdzielczego w Gubinie -2009 r. Obiekt w rejestrze zabytków. Projekt obejmował badania stratygraficzne.
12. Projekt renowacji Rynku w Koźuchowie - 2009 r. Teren objęty ochroną konserwatorską.
13. Projekt remontu Urzędu Stanu Cywilnego i Sali Sesyjnej w zielonogórskim Ratuszu -2008 r. Obiekt w rejestrze zabytków.
14. Projekt budynku mieszkalno - usługowego w Żarach przy ul. Pocztowej - 2007r. Obiekt znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej.
15. Pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie architektonicznym na realizację Hali Targowej w Żarach - 2006 r. Obiekt znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej.
16. Projekt biurowca przy ul. Reja w Zielonej Górze -2006 r. Obiekt znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej.
17. Realizacja projektu wykonawczego remontu i aranżacji wnętrz skrzydła północnego budynku starego Ratusza w Zielonej Górze 2006 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
18. Projekt założeń do remontu zabytkowego obiektu Urzędu Gminy w Otyniu -2006 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków. Projekt obejmował badania stratygraficzne ,architektoniczne .
19. Projekt budowlany remontu Pałacu w Międzygórzu - 2006 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków. Projekt obejmował badania architektoniczne i stratygraficzne.
20. Projekt wykonawczy remont zabytkowego budynku Urzędu Poczty we Wschowie -2005 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
21. Projekt wykonawczy przebudowa wejścia do Banku Gospodarki Żywnościowej S.A W Zielonej Górze - 2005 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
22. Projekt koncepcyjny z zakresu konserwacji zabytków rekonstrukcji Wieży Kleista w Słubicach -2005 r.. Projekt obejmował badania architektoniczne.
23. Projekt wykonawczy przebudowy zabytkowego budynku Urzędu Poczty w Żaganiu -2004 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
24. Projekt koncepcyjny obiektu handlowego z hotelem przy Placu Wielkopolskim w Zielonej Górze -2004 r. Obiekt znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej.
25. Wyróżnienie w konkursie Mister Budowy za projekt remontu zabytkowego budynku przy al.

- Niepodległości w Zielonej Górze. Obiekt 2003 roku. Projekt obejmował badania architektoniczne i stratygraficzne.
26. Projekty budowlane remontów elewacji budynków zabytkowych w Zielonej Górze -2003 r. Projekt obejmował badania architektoniczne i stratygraficzne elewacji 52 kamienic.
  27. Projekt wykonawczy remontu Urzędu Poczty w Nowej Soli - 2003 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
  28. Projekt wykonawczy przebudowy Urzędu Poczty w Żaganiu - 2003 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
  29. Projekt wykonawczy przebudowy Urzędu Poczty w Szprotawie – 2003 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
  30. Publikacja naukowa z zakresu konserwacji zabytków architektury i urbanistyki „Zielona Góra-miasto-ogród” na łamach wydawnictwa Politechniki Poznańskiej -2003 r.
  31. Projekt iluminacji elektrowni wodnej w Dychowie -2002 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
  32. Projekt wykonawczy adaptacji mieszkań na restaurację przy ul. Kupieckiej w Zielonej Górze -2001 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków. Projekt obejmował badania architektoniczne i stratygraficzne.
  33. Projekt wykonawczy remontu Urzędu Poczty w Sławie – 2002 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
  34. Projekt wykonawczy przebudowy budynku Prokuratury Rejonowej w Krośnie Odrzańskim – 2001 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków.
  35. Projekt wykonawczy remontu Urzędu Poczty w Niegosławicach -2000 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków. Projekt obejmował badania architektoniczne i stratygraficzne.
  36. Projekt wykonawczy przebudowy budynku Prokuratury Rejonowej i Sądu Grodzkiego w Nowej Soli obiekt wpisany do rejestru zabytków -1999 r. Projekt obejmował badania architektoniczne i stratygraficzne.
  37. Opracowanie badań architektonicznych osiedla Winnica w Zielonej Górze -1999 r
  38. Projekt remontu elewacji budynku Biblioteki Publicznej w Żarach -1998 r. Obiekt wpisany do rejestru zabytków. Projekt obejmował badania architektoniczne i stratygraficzne.
  39. Projekt wykonawczy przebudowy Kancelarii Notarialnej w Żarach -1997 r. Obiekt znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej.
  40. Dyplom ukończenia Studiów Podyplomowych z oceną celującą z zakresu konserwacji zabytków architektury i urbanistyki na Politechnice Krakowskiej - 1997 r.
  41. Nagroda Mister Budowy za projekt budynku wielorodzinnego przy ul. Stromej w Zielonej Górze Obiekt znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej -1995 r.
  42. Projekt budowlany remontu budynku Polskiej Wełny w Zielonej Górze -1994 r. Obiekt znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej.
  43. Projekt renowacji Parku w Świebodzinie - 1994 r. Teren znajdujący się w strefie ochrony konserwatorskiej.

2. PRZEDMIOT INWESTYCJI

Zakres opracowania dotyczy remontu stolarki zewnętrznej, polegający na odtworzeniu wyglądu zewnętrznego stolarki sprzed generalnego remontu wykonanego w latach 80-tych XX wieku.

Pałac wraz z zespołem budynków przyspałacowych oraz parkiem wpisany jest do rejestru zabytków pod nr 212.

3. OPIS HISTORYCZNY OBIEKTU

3.1. ROZPOZNANIE ŹRÓDEŁ HISTORYCZNYCH – MIEJSCA PRZEPROWADZONEJ KWERENDY

Przed przystąpieniem do opracowania projektu przeprowadzono kwerendę w:

1. Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki im. C. Norwida ul. Wojska Polskiego 9 Zielona Góra
2. Wojewódzkim Urzęd Ochrony Zabytków ul. Kopernika 1 Zielona Góra.
3. Archiwum Państwowym w Zielonej Górze.

3.2. DOKUMENTACJA ARCHIWALNA WYKORZYSTANE DO PROJEKTU

1. Karta ewidencyjna rejestru zabytków nr 212 opracowana przez Jerzego Nowińskiego w marcu 1997 r.
2. Projekt roboczy „Adaptacja zamku w Trzebiechowie” autor inż arch. St. Sanicki rok wykonania 1950 r.
3. Inwentaryzacja architektoniczna autor Krzysztof Berezowski , rok wykonania 1976.
4. Inwentaryzacja fotogrametryczna , wykonana w 1976/1977 r. przez Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne.
5. Opinia techniczna wykonana w 1977 r. przez Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Zielonej Górze pod kątem adaptacji na hotel.
6. Opinia techniczna „Pałac w Trzebiechowie „, wykonana w 1978 r. przez P.P. Pracownię Konserwacji Zabytków Zakład Wytwórczy Mebli Artystycznych Pracownia Ochrony Drewna Zabytkowego.
7. Dokumenty obiektu i zbiory ikonograficzne udostępnione przez Zamawiającego i Użytkownika.
8. Materiały ikonograficzne dostępne w internecie.
9. Inwentaryzacja -budowlana wykonana w 2000 r przez Zakład Usług Inwestycyjnych sp. z o.o. Zielona Góra.

3.3. OGÓLNY OPIS HISTORYCZNY OBIEKTU

Budowa Pałacu datowana jest na rok 1876-1902. Powstał on w miejscu wcześniejszego dworu, którego relikty zachowały się w partii piwnic i parteru.

Obecną formę w stylu późnego historyzmu z kostiumem wiedeńskiego neobaroku pałac uzyskał w wyniku przebudowy prowadzonej w latach 1876-1901 zleconej przez księcia Henricha VII von Reuss i jego żonę Marię Aleksandrinę.

Autorem rozbudowy rezydencji w 1876 r. był Viktor Rumpelmayer jeden z najwybitniejszych austro-węgierskich architektów działających w Europy Środkowej . Urodzony w 1830 r w Bratysławie , zmarł w 1885 r w Wiedniu.

Rumpelmayer zaprojektowane między innymi w stylu neobarokowym pałac królewski Bułgarii (dziś Narodowa Galeria Sztuki), kilka pałaców dla znanych członków szlachty, obecnie brytyjska ambasada w Wiedniu w Christ Church ,niemiecka ambasada w Wiedniu, Portugalski pawilon na paryskiej Wystawie Powszechnej (1900) , Nathaniel Rothschild Palais w Wiedniu, do wybitnych jego dzieł zaliczany jest restrukturyzacja Festetics Pałac w Keszthely , na Węgrzech.

Wiktor Rumpelmayer łączył francuskie, włoskie i wiedeńskie trendy. Zaliczany jest do najwybitniejszych architektów wiedeńskiego neobaroku. Zajmował się nie tylko architekturą, ale także sztuką użytkową, dla swoich projektów budowlanych opracowywał dekoracje z kutego żelaza, które zdobiły balkony, okna i schody.

Chronologia ważniejszych wydarzeń dotyczących wsi Trzebiechów i założenia pałacowego

lp	rok	Wydarzenie	uwagi
1	1308	Informacja o wsi książęcej	
2	1442	Siedziba czeskiego rodu rycerskiego v. Troschke	
3	1670	Założenie w stylu barokowym parku przypałacowego.	
4	1728-1765	Właścicielem wsi zostaje ród hrabiowski v. Schwerin	
5	1765	Wieś nabywa marszałek dworu pruskiego Henrich LXIII książę Reuss-Plauen	
6	1830	Przebudowa parku przypałacowego w stylu angielskim	
7	1832	Wieś przejmuje wdowa po Henrichu LXIII księżna Carolina z domu hrabina Stolberg-Wernigerode	
8	1853-1875	Właścicielem zostaje pasierb Caroliny-Heinrich IV książę von Reuss. W 1860 r w Trzebiechowie urodziła się Elenora Karolina Gasparina Luisa – księżniczka Reuss-Kostritz od 1908 caryca Bułgarii.	
9	1875-1909	Właścicielem Trzebiechowa jest Henrich VII ambasador Prus w Wiedniu	
10	1876-1901	Przebudowa wcześniej istniejącej rezydencji w stylu neobarokowym. Rozbudowa korpusu pałacu, dobudowa skrzydeł bocznych. Powiększono park i dobudowano mur ceglany w stylu neobarokowym.	
11	1909-1945	Właścicielem wsi był Henrich XXXII von Reuss	
12	1945	Zamek zostaje opuszczony przez właścicieli.	Budynek nie użytkowany
13	1950	Wykonanie projektu roboczego „Adaptacja zamku w Trzebiechowie” przez inż arch. St. Sanicki	Budynek nie użytkowany
14	1976	Inwentaryzacja pałacu i opinii technicznej wykonana przez Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego wykonana na zlecenie Spółdzielczego Biura Turystycznego „Turysta” w Warszawie, pod kątem adaptacji na hotel.	Budynek nie użytkowany
15	1976/1977	Wykonanie dokumentacji fotogrametrycznej przez Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne	Budynek nie użytkowany
16	1977	Wykonanie pokrycia dachu z blachy.	
17	1978	Opinia techniczna wykonana przez P.P. Pracownie Konserwacji Zabytków Zakład Wytwórczy Mebli Artystycznych. Pracownia Ochrony Drewna Zabytkowego Warszawa-Wilanów.	Budynek nie użytkowany poza kilkoma pomieszczeniami adaptowanymi na mieszkania.
18	1979-1982	Remont kapitalny budynku z adaptacją na szkołę.	

4. OPIS OGÓLNY STANU ISTNIEJĄCEGO BUDYNKU

Budynek czterokondygnacyjny. Jedna kondygnacja podziemna stanowiąca piwnice. Dwie kondygnacje stanowi parter i I piętro. Czwartą kondygnację stanowi poddasze mansardowego dachu. Nad poddaszem nieużytkowy strych. Budynek na rzucie prostokąta z dobudowanymi dwoma skrzydłami. Dobudowę skrzydła głównego rozpoczęto w 1876r. Drugie skrzydło dobudowano w 1901 r.

Budynek usytuowany na niewielkim wyniesieniu. Budynek otoczony opaską betonową. Od frontu budynku podłóżę wybetonowane.

Budynek od 1983 r użytkowany jest jako Zespół Edukacyjny, w którego skład wchodzi: szkoła podstawowa, gimnazjum i przedszkole. Zachodnie skrzydło w części wynajmowane jest na biura. Poddasze zaadaptowane na miejsca noclegowe od lat nieużytkowane. Część piwnic zajmuje kuchnia przygotowująca posiłki dla uczniów i jadalnia.

Budynek wyposażony w instalacje wod-kan, co, elektryczną, węzeł cieplny z doprowadzeniem ciepła z lokalnej kotłowni.

4.1. DANE LICZBOWE

• Powierzchnia zabudowy	- 1,369.1 m ²
• Powierzchnia użytkowa	- 3585,4 m ²
• Kubatura	-
• Wysokość budynku w najwyższym punkcie	- 23,34 m
• Długość budynku	- 80,28 m
• Szerokość budynku	- 31,46 m
• Liczba uczniów	- 365- osób
• Liczba pracowników szkoły	- 53 - osoby
• Liczba najemców	- 2 osoby

5. SZCZEGÓŁOWY OPIS PRAC REMONTOWYCH

5.1. OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO

Obecna stolarka okienna i drzwiowa została zamontowana w czasie generalnego remontu wykonanego w latach 1979-1982. Okna na parterze w kilku pomieszczeniach zostały zamontowane przed generalnym remontem w roku 1978.

Istniejąca okna pochodzące z okresu generalnego remontu nie przedstawiają wartości technicznej ani artystycznej. Są to okna skrzynkowe.

Ze stolarki pierwotnej zachowało się kilka oryginalnych fragmentów okien i drzwi ale ich stan techniczny jest bardzo zły. Stolarka jest wypaczona, zdekompletowana i nieuszczelna.

Oryginalne skrzydło drzwiowe i dwa okienne zachowały się od frontu na głównym balkonie i na I piętrze w holu oraz górne fragmenty okien w sali balowej.

Fragment oryginalnego skrzydła okiennego na poddaszu.

Zchowany oryginalny, drewniany parapet.

Zachowany fragment maskownicy okiennej w sali balowej.

Zachowane fragmenty skrzydła okiennego na balkonie I pietra w holu od strony ogrodu.

*Zachowane fragmenty skrzydła okiennego na balkonie I pietra w holu od strony ogrodu
widok od wewnątrz.*

Zachowany zestaw okien i drzwi balkonowych na frontowym balkonie

5.1.2 ANALIZA ŹRÓDEŁ HISTORYCZNYCH I IKONOGRAFICZNYCH

Z dokumentacji fotogrametrycznej wykonanej w 1976 r. wynika, że budynek był pozbawiony stolarki zewnętrznej. Zamontowane okna w latach 1976 – 1982 nawiązywały jedynie podziałem do pierwotnych i nie stanowiły wiernego ich odtworzenia.

Kartka pocztowa z 1091 r.(Internet)

5.1.3. ZAKRES PRAC REMONTOWYCH

Remont polegać będzie na :

- Remontie zachowanej pierwotnej stolarki okiennej oraz parapetów.
- Demontaż istniejącej stolarki okiennej pochodzącej z lat 80-tych XX wieku i stolarki drzwiowej.
- Montaż nowej stolarki okiennej wraz nowymi parapetami we wnętrz i na zewnątrz.
- Montaż stolarki drzwiowej.
- Naprawa ścian , tynków i elementów drewnianych wokół stolarki, zachowanych ościeży wewnętrznych, boazerii.

5.1.4. OPIS STOLARKI

5.1.4.1. OKNA

Przewiduje się przeprowadzenie remontu istniejącej stolarki lub odtworzenie pierwotnego wyglądu okien na podstawie materiałów ikonograficznych i przeprowadzonej inwentaryzacji elementów historycznych.

Nowa stolarka okienna wykonana będzie z drewna klejonego z szybami zespolonymi o współczynniku przenikania ciepła 1,1 dla nowych drzwi współczynnik 1,3

Historyczny charakter okien uzyskany zostanie poprzez zastosowanie ozdobnych listew przymykowych, listew na ślepię , głowic, stop i szprosów wyglądem nawiązujących wyglądem do oryginałów.

Stolarka okienna ponad cokołem od zewnątrz malowana malowana lakierem kryjącym w kolorze szarzielonym RAL 6033, od wewnątrz w kolorze białym. RAL 9010. Okna piwniczne od zewnątrz malowane w kolorze brązowym RAL 8012.

Okucia okienne o historycznym wyglądzie.

5.1.4.1.1. UZASADNIENIE WYBRANYCH ROZWIĄZAŃ

W projekcie zaproponowano wykonanie okien jako okna zespolone w ramie skrzynkowej. Wykonane będą w nowoczesnej technologii, o podziale odpowiadającym stolarce pierwotnej. Z zewnątrz i od wewnątrz frezy i ozdoby będą nawiązywać do starej stolarki. Istniejące parapety wewnętrzne zostaną poddane renowacji i pomalowane na kolor biały. Tam gdzie nie zachowały się historyczne parapety lub są w stanie nie nadającym się do renowacji zostaną wykonane parapety drewniane na wzór zachowanych oryginalnych parapetów.

Okna skrzynkowe zaproponowano zgodnie z wytycznymi LWKZ zawartymi w piśmie z dnia 26.06.2015 znak ZN.5142.14.2015 [gm.trze-2].

Zgodnie z powyższym pismem skrzynie okien mają być dopasowane do zachowanej historycznej oprawy okiennej , oścież y okiennych i boazerii.

5.1.4.2. DRZWI

5.1.4.2.1. DRZWI GŁÓWNE FRONTOWE, OD OGRODU, WEJŚCIE DO GIMNAZJUM, WEJSCIE DO SALI BALOWEJ.

W projekcie zaproponowano wykonanie nowych drzwi z ramą z drewna dębowego

wypełnionego ocieplonym kaseton lub szkło zabezpieczone z zewnątrz szybą antywłamaniową P4. Drzwi w kolorze brązowym RAL 6033.

5.1.4.2.2. DRZWI DO KOTŁOWNI, WYMIENNIKOWNI, DRZWI OD FRONTU DAWNY PODJAZD.

Drzwi do kotłowni stalowe oczyścić , zabezpieczyć przed korozją, pomalować lakierem do metalu w kolorze RAL 8012. . Naświetle wymienić na nowe.

5.1.4.2.3. DRZWI POD SCHODAMI I WECIE DO ZAPLECZA

Drzwi klepkowe lakierowane w kolorze brązowym RAL 8012.

5.1.4.124. UZASADNIENIE WYBRANYCH ROZWIĄZAŃ

W projekcie drzwi frontowe odtworzono z dostępnej ikonografii.

Drzwi do kotłowni i pomieszczeń zaplecza zamontowanych w otworach wtórnych przeznaczono do remontu i pomalowania w kolorze zbliżonym do koloru cokołu.

Drzwi pod schodami w oryginalnych otworach i wtórnych zaproponowano wykonać jako klepkowe aby nie wyróżniały się w elewacji.

5.1.4.4. PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH- RESTAURATORSKICH DLA ZACHOWANEJ NAJSTARSZEJ STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ

1. Demontaż skrzydeł, transport do pracowni konserwatorskiej/ stolarskiej.
2. Usunięcie wtórnych warstw malarskich odpowiednio regulowanym strumieniem ciepłego powietrza lub chemicznie odpowiednio dobranymi pastami do usuwania powłok malarskich i lakierniczych.
3. Rekonstrukcja brakujących skrzydeł.
4. Uzupełnienie większych ubytków drewna przez wstawienie fleków z drewna odpowiednio wysezonowanego, tego samego gatunku, co substancja zabytkowa. Fleki powinny zostać dopasowane do kształtu ubytków, wklejone na klej będący dyspersją akrylową, ewentualnie ze spoiną wzmocnioną przez kołkowanie.
5. Uzupełnienie stwierdzonych mniejszych, ale mających konstrukcyjny charakter ubytków kitem chemoutwardzalnym. Uzupełnienie musi być wykonane w granicach ubytku i fakturą naśladować oryginalną powierzchnię.
6. Uzupełnienie niewielkich ubytków w drewnie dobrym jakościowo kitem wodorozcieńczalnym do drewna. Uzupełnienie musi być wykonane w granicach ubytku i fakturą naśladować oryginalną powierzchnię.
7. Usunięcie produktów korozji z elementów metalowych.
8. Zabezpieczenie elementów żelaznych/ żeliwnych roztworem alkoholowym taniny.
9. Uzupełnienie/ rekonstrukcja kolorystyki stolarki z zastosowaniem farb rozpuszczalnikowych na bazie żywicy syntetycznej o dużej wytrzymałości przy intensywnej eksploatacji. Wszystkie okucia metalowe stolarki za wyjątkiem tarcz i klamek muszą być również pomalowane (w technice mazerunkowej).
10. Rekonstrukcja brakujących ozdobnych elementów okuciowych przez dopasowanie podobnych dostępnych na rynku lub wykonanie odlewów z zachowanych elementów oryginalnych.
11. Rekonstrukcja szklenia z zastosowaniem tradycyjnego kitu szklarskiego.
12. Transport elementów z pracowni.
13. Montaż elementów w ościeżach z regulacją zawiasów i ich smarowaniem. Zaleca się zastosowanie smaru silikonowego.
14. Sporządzenie dokumentacji opisowej i fotograficznej przebiegu prac.

II INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA ZE WZGLĘDU NA SPECYFIKACJĘ PROJEKTOWANEGO OBIEKTU BUDOWLANEGO , UWZGLĘDNIANEJ W PLANIE BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

1) NAZWA I ADRES OBIEKTU BUDOWLANEGO

**Remontu schodów zewnętrznych budynku pałacu Trzebiechowie
66-132 Trzebiechów ul. Parkowa 4
dz. nr 384/52 obręb Trzebiechów**

2) NAZWA INWESTORA I ADRES

Gmina Trzebiechów

66-132 Trzebiechów ul. Sulechowska 2

3) IMIĘ I NAZWISKO ORAZ ADRES PROJEKTANTA , SPORZĄDZAJĄCEGO INFORMACJĘ

mgr inż arch. Joanna Piotrowicz 65-067 Zielona Góra ul. Stary Rynek 15/11

CZĘŚĆ OPISOWA

1) Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów

Wymiana stolarki zewnętrznej.

2) Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Pałac.

3) Wskazanie elementy zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stworzyć zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Prace rozbiórkowe wykonywane będą w trakcie użytkowanie obiektu, dlatego należy szczególnie staranne zabezpieczyć teren budowy.

4) Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich występowania.

- roboty, przy których wykonywaniu występuje ryzyko upadku z wysokości ponad 5 m.

5) Sposób prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

Przed przystąpieniem do robót budowlanych kierownik budowy przeprowadzi ustny instruktaż stanowiskowy w zakresie BHP dla zatrudnionych pracowników. W szczególności wszyscy pracownicy powinni być zapoznani z przepisami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie bhp przy wykonywaniu robót budowlanych. DzU nr 47 poz 40 9. Roboty na wysokościach, 12. Roboty murarskie tynkarskie 17 Roboty dekarские i izolacyjne.

6) Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych , zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefie szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

Zgodnie z Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. (Dz.U. Nr 151 poz 1255 i 1256) w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, nie zobowiązuje się kierownika budowy do sporządzenia szczegółowego planu BiOZ .

Na pomieszczeniu socjalnym oznaczonym na planie terenu budowy (sporządza kierownik budowy) umieścić wykaz zawierający adres i numery telefonów:

- najbliższego punktu lekarskiego
- straży pożarnej
- posterunku Policji

W pomieszczeniu socjalnym umieścić punkt pierwszej pomocy obsługiwany przez wyszkolonego w tym zakresie pracownika.

Telefon komórkowy umieścić w pomieszczeniu socjalnym oznaczonym na planie jw.

Kaski ochronne, umieścić w pomieszczeniu socjalnym jw.

Pasy i linki zabezpieczające przy pracach na wysokościach, umieścić w pomieszczeniu socjalnym.

Ogrodzenie terenu wykonać do wysokości min 1,5 m, oznakować na planie.

Rozmieścić tablice ostrzegawcze.

Barierki wykonane z desek o szerokości 15 cm, poręcze umieszczać na wysokości 1,1 m.

Wykonać skarpy zabezpieczające wykop przed wodami opadowymi.

Na terenie budowy za pomocą tablic informacyjnych wyznaczyć drogę ewakuacyjną i oznaczyć na planie (plan wykonuje kierownik budowy)

W trakcie robót mogą wystąpić inne nieprzewidziane okoliczności i w takich wypadkach należy bezwzględnie wzywać projektanta konstrukcji na budowę.

Całość robót należy prowadzić bardzo ostrożnie i starannie a kierownictwo budowy należy powierzyć osobie z dużym doświadczeniem. To samo dotyczy inspektora nadzoru inwestorskiego.

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Lubuska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ

(wypis z listy architektów)

Lubuska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. JOANNA PIOTROWICZ

posiadająca kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **464/88/UW**, jest wpisana na listę członków Lubuskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **LU-0108**.

Członek czynny od: 01-08-2002 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 10-07-2014 r. Gorzów Wlkp.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **30-06-2015 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez:
Paweł Kochański, Przewodniczący Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

LU-0108-A59A-5CE5-1Y49-6D8A

Dane zawarte w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić podając nr weryfikacyjny zaświadczenia w publicznym serwisie internetowym Izby Architektów: www.izbaarchitektow.pl lub kontaktując się bezpośrednio z właściwą Okręgową Izbą Architektów RP.

Wrocław, dnia 19-X- 1988

URZĄD WOJEWÓDZKI WE WROCŁAWIU
WYDZIAŁ GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I ARCHITEKTURY
pl. Powstańców Warszawy 1

Nr 464/88/UW

DECYZJA
O STWIERDZENIU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO

do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie

Na podstawie § 4 ust.1, § 4 ust.2, § 7,

§ 13, ust. 1, pkt 1, lit. - rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska

z dnia 20 lutego 1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. Nr 8,

poz. 46) stwierdza się, że:

Obywatel(ka) Joanna PIOTROWICZ

(imię i nazwisko)

magister inżynier architekt

(tytuł naukowy — zawodowy)

urodzony(a) dnia 11 marca 1958 r. w Wrocławiu

posiada przygotowanie zawodowe uprawniające do wykonywania samodzielnej funkcji

projektanta

(rodzaj funkcji)

w specjalności architektonicznej

(rodzaj specjalności techniczno-budowlanej)

w zakresie

(specjalizacja zawodowa)

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze
ul. Kopernika 1 65-063 Zielona Góra
tel. (68) 324 73 90, 324 74 11, fax (68) 325 37 45
www.lwkz.pl, sekretariat.zgora@lwkc.pl

Zielona Góra, 06-03-2015

ZN.5142.2.2015 [gmTrz]

Wójt Gminy Trzebiechów
ul. Sulechowska 2
66-132 Trzebiechów

W odpowiedzi na wniosek Pani Joanny Piotrowicz z firmy P&P ART. NOVA Sp. z o.o., występującej z upoważnienia Wójta Gminy Trzebiechów, w sprawie wydania zaleceń konserwatorskich dla prac remontowych w **pałacu w Trzebiechowie**, wpisanym do rejestru zabytków pod nr 212 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze z dnia 27.03.1961 r., zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. - Dz. U. z 2014, poz. 1446 ze zm.), uprzejmie informuję, że przed przystąpieniem do inwestycji należy szczegółowo rozpoznać obiekt oraz przeanalizować źródła historyczne i ikonograficzne. W odniesieniu do planowanego zakresu prac przedstawiam następujące zalecenia:

1. Wymiana instalacji wodnej, kanalizacyjnej i elektrycznej::

- W przypadku wymiany instalacji, nową instalację należy prowadzić przy ograniczonej ingerencji w substancję zabytku, zgodnie z trasami istniejących pionów instalacyjnych, zaś w przypadku konieczności zmiany jej przebiegu - natynkowo bez ingerencji w elementy wystroju wnętrz. Wszelkie przewody instalacyjne powinny być prowadzone w miejscach jak najmniej widocznych, bez bezpośredniej ingerencji w wystrój wnętrz tj. sztukaterii i stolarki.
- Jeżeli zachowały się historyczne elementy związane z instalacjami np. grzejniki, włączniki itp. - należy je zachować.
- Zaleca się prowadzenie instalacji elektrycznej w bruzdach w miejscach przebiegu istniejącej instalacji, jednakże nowe trasy instalacji należy prowadzić pod nadzorem osoby posiadającej odpowiednie kwalifikacje oraz doświadczenie w zakresie konserwacji zabytków (zgodnie z Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych - Dz. U. z 2011 r., Nr 165, poz. 987),

3. Remont dachu wraz z więźbą dachową i odprowadzeniem wód deszczowych:

- Zaleca się przywrócenie historycznego pokrycia dachu pałacu z łupka kamiennego.

1

- Nie dopuszcza się zmian w zakresie kąta nachylenia dachu oraz nadbudowy, rozbudowy lub przebudowy dachu.
- Nowe pokrycie dachu musi zapewnić odpowiednią wentylację strychu, a tym samym dobre przewietrzenie konstrukcji,
- Zaleca się remont lub wymianę instalacji odgromowej.
- Należy dokonać oceny stanu zachowania instalacji odprowadzenia wody opadowej z połaci dachu oraz przeprowadzić niezbędne naprawy i wymiany.
- Wody opadowe należy odprowadzić od murów budynku.
- Należy ocenić stan zachowania kominów, dokonać ich niezbędnych napraw, z odtworzeniem historycznej formy głowic.
- Elementy wtórne, dysharmonizujące, istniejące w połaci dachowej należy usunąć.
- Należy rozpoznać konstrukcję więźby dachowej oraz podjąć działania mające na celu poprawę jej stanu zachowania, tj.:
  - należy poddać ocenie konstrukcyjnej zużycie oraz stopień zniszczenia drewnianych elementów więźby dachowej, wyznaczyć elementy przeznaczone do wzmocnienia lub wymiany.
  - zaleca się oczyszczenie elementów konstrukcyjnych więźby dachowej w sposób pozwalający na zachowanie ewentualnych historycznych inskrypcji, znaków ciesielskich.
  - elementy więźby nienadające się do dalszej eksploatacji należy wzmocnić lub wymienić na nowe z zachowaniem wielkości przekrojów drewna, bez zatarcia schematu więźby.
  - należy przeprowadzić impregnację konstrukcji dachowej środkami ognio- i biochronnymi (zalecane wprowadzenie impregnatów bezbarwnych).

4. Docieplenie stropu ostatniej kondygnacji:

- Dopuszcza się ocieplenie stropu ostatniej kondygnacji, poprzez wprowadzenie od strony poddasza, pomiędzy belki stropowe izolacji termicznej.
- Po przeprowadzeniu prac przy stropie ostatniej kondygnacji, należy przywrócić wykończenie podłóg na poddaszu.

5. Wymiana zewnętrznej stolarki okiennej i drzwiowej:

- Dopuszcza się wymianę wtórnej stolarki okiennej i drzwiowej na nową, wykonaną z drewna i nawiązującą formą, konstrukcją i kolorystyką do historycznej, na podstawie źródeł ikonograficznych i zachowanej historycznej stolarki.
- Należy rozważyć możliwość przywrócenia okiennic.
- W przypadku planowanej wymiany historycznej stolarki okiennej należy ją dokładnie rozpoznać (jak wynika z przeprowadzonej wizji lokalnej w pałacu w Trzebiechowie zachowały się pojedyncze egzemplarze historycznej stolarki okiennej). Dopuszcza się wymianę zniszczonej, wyeksploatowanej, nienadającej się do renowacji stolarki okiennej na nową, przy czym odtworzenie stolarki okiennej musi uwzględniać parametry okien historycznych, a mianowicie kształt, wymiary poszczególnych elementów konstrukcyjnych, rodzaj szklenia, podział, materiał, tj. drewno, profil, sposób otwierania oraz kolorystykę. Należy także rozpoznać, czy nie zachowały się elementy pochodzące z oryginalnych okien, tj. poszczególne elementy konstrukcyjne

(słupki, ślēmiona, szczebliny), okucia okienne i szklenie. Zachowane elementy mogą posłużyć, jako wzorcowe dla projektowanej stolarki. Na podstawie zachowanych okien historycznych należy określić konstrukcję, kolorystykę i rodzaj szklenia dla pozostałych okien.

- W przypadku stwierdzenia dobrego stanu, oryginalnej stolarki okiennej, należy rozważyć możliwość poddania jej zabiegom konserwatorskim.
- Kolorystykę stolarki okiennej należy ustalić na podstawie badań stratygraficznych zachowanych okien historycznych.

6. Remont schodów zewnętrznych:

- Zaleca się przeprowadzenie remontu schodów przed wejściem głównym do pałacu i przywrócenie im historycznej formy, na podstawie dostępnych źródeł ikonograficznych (balustrada i stopnice schodów wykonane były z piaskowca, analogicznie do bramy wjazdowej).

Niniejszych zaleceń nie należy traktować jako pozwoleń na prowadzenie prac przy obiekcie zabytkowym.

Uprzejmie informuję, że pałac w Trzebiechowie objęty jest ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków pod nr 212 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze z dnia 27.03.1961 r. W związku z powyższym, zgodnie z art. 36 ust. 1 p. 1, 3 i 11, wyżej. cyt. ustawy prowadzenie robót budowlanych, badań i prac konserwatorskich i innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu przy zabytku wpisanym do rejestru wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w trybie decyzji administracyjnej.

W celu uzyskania pozwolenia Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru – kościele w Suchej, zgodnie z § 4. 1. wyżej cytowanego Rozporządzenia, w tutejszym urzędzie należy przedłożyć wniosek zawierający:

- imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia;
- wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia robót budowlanych;
- imię, nazwisko i adres osoby:
  - o kierującej robotami budowlanymi,
  - o wykonującej nadzór inwestorski,
  - o albo oświadczenie, że osoba kierująca robotami budowlanymi lub osoba wykonująca nadzór inwestorski zostaną wyłonione w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego,
- projekt budowlany albo część projektu budowlanego w zakresie niezbędnym do oceny wpływu planowanych robót budowlanych na zabytek;
- dokumenty potwierdzające spełnianie przez osobę kierującą robotami budowlanymi lub osobę wykonującą nadzór inwestorski dodatkowych wymagań, wskazanych poniżej;
- dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do występowania z tym wnioskiem, albo

oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu.

W celu uzyskania pozwolenia Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, na prowadzenie badań i prac konserwatorskich, przy zabytku wpisanym do rejestru, zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych (Dz. U. z 2011 r., Nr 165, poz. 987) w tutejszym urzędzie należy przedłożyć wniosek zawierający:

- imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- wskazanie zabytku, z uwzględnieniem miejsca jego położenia albo przechowywania;
- wskazanie przewidywanego terminu rozpoczęcia i zakończenia badań i prac konserwatorskich;
- imię, nazwisko i adres osoby prowadzącej badania i prace konserwatorskie, albo oświadczenie, że wykonawca tych prac albo badań zostanie wyłoniony w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
- program badań i prac konserwatorskich;
- dokumenty potwierdzające posiadanie przez osobę prowadzącą badania i prace konserwatorskie odpowiednich kwalifikacji;
- dokument potwierdzający posiadanie przez wnioskodawcę tytułu prawnego do korzystania z zabytku, uprawniającego do występowania z tym wnioskiem, albo oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tego tytułu;

Jednocześnie informuję, że stosownie do § 22 ust. 1 wyżej cytowanego Rozporządzenia:

- kierować robotami budowlanymi oraz wykonywać nadzór inwestorski przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru mogą osoby, które posiadają odpowiednie uprawnienia budowlane określone przepisami Prawa budowlanego oraz odbyły co najmniej 2-letnią praktykę zawodową na budowie przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru.
- prace konserwatorskie, prace restauratorskie lub badania konserwatorskie mogą prowadzić osoby, które posiadają tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu wyższych studiów na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki lub wyższych studiów w specjalności w zakresie konserwacji zabytków oraz odbyły po ukończeniu tych studiów co najmniej 12-miesięczną praktykę zawodową w zakresie konserwacji i badania zabytków.

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
dr Barbara Bielnińska-Kopeć

Otrzymuje:

1. Strona na adres: Joanna Piotrowicz P&P Art Nova Sp. z o.o., ul. Stary Rynek 15/11, 65-067 Zielona Góra.
a/a (0607) opracował: B. Idryjan,

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Zielonej Górze
ul. Kopernika 1 65-063 Zielona Góra
tel. (68) 324 73 90, 324 74 11, fax (68) 325 37 45
e-mail sekretariat.zgora@lwkgz.pl www.lwkgz.pl

Zielona Góra, 25 -06- 2015

ZN.5142.14.2015 [gmTrze-2]

/ Wójt Gminy Trzebiechów
ul. Sulechowska 2
66-132 Trzebiechów

Stosownie do art. 7, art. 9 oraz 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267) w nawiązaniu do ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.), w związku z toczącym się postępowaniem administracyjnym, w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac związanych z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej w pałacu w Trzebiechowie uprzejmie informuję, że z punktu widzenia konserwatorskiego rozwiązania przyjęte w *Projekcie budowlanym remontu stolarki zewnętrznej w budynku szkoły w Trzebiechowie* budzą zastrzeżenia ze stanowiska konserwatorskiego.

Pałac w Trzebiechowie, którego dotyczy wniosek, podlega ochronie prawnej poprzez wpis do rejestru zabytków pod nr 212 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze z dnia 27.03.1961 r. W związku z powyższym zgodnie z art. 36 ust. 1 p. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, inwestycja wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w trybie decyzji administracyjnej.

Pałac w Trzebiechowie powstał w 3 ćw. XIX w. z fundacji rodziny v. Reuss, na zrębach wcześniejszego dworu renesansowego, prawdopodobnie wg projektu uznanego austriackiego architekta Rumpelmeiera. W 1901 r. powiększony został o nowe skrzydło, zharmonizowane architektonicznie z częścią starszą. Twórca rezydencji, czerpiący z form historycznych, wzorował się na renesansowych i barokowych pałacach francuskich. Po 1945 r. obiekt został opuszczony i dopiero w latach 1979-1984 dokonano jego adaptacji na szkołę. Pałac w Trzebiechowie stanowi interesujący przykład architektury w nurcie historyzmu, z formami francuskiego renesansu i baroku. Stanowi on niezwykle cenny obiekt reprezentacyjny o bogatych walorach artystycznych i ciekawej historii związanej z działającą na tym terenie szlachtą.

Jak wynika z analizy istniejącej w pałacu stolarki zamieszczonej w opracowaniu z przeprowadzonych w obiekcie badań konserwatorskich pt. *Dokumentacja sondażowych badań konserwatorskich pałacu w Trzebiechowie* autorstwa mgr Michała Błażejewskiego z 2015 r., w której wskazano, że: *stolarka okienna zachowana jest w szczątkowym stanie w formie ościeżnic na I piętrze fasady po stronie zachodniej oraz na elewacji północnej. Zachowane są całe skrzynie drzwi balkonowych oraz skrzynie i górne skrzydła sąsiednich okien. Okna wykonano z drewna sosnowego i na białym olejnym podmalowaniu położono*

również w technice olejnej właściwy kolor szarozielony oraz brązowy na oknach piwnicznych. Okna od strony południowej mają konstrukcję trójwarstwową, przy czym zewnętrzne skrzydła były zaluzjami. W ww. dokumentacji wskazano również, że stolarka okienna posiada znaczące walory zabytkowe i zasadne jest jej zachowanie i poddanie pracom konserwatorskim, mającym na celu zabezpieczenie i utrwalenie zabytkowej substancji, zachowanej do czasów współczesnych.

Załączony do wniosku projekt zakłada wymianę wszystkich okien w pałacu, bez zachowania oryginalnej stolarki i wprowadzenie w ich miejsce nowych drewnianych, czteroskrzydłowych, jednoramowych okien z szybą zespoloną, które nie odtwarzają historycznej konstrukcji skrzynkowej. Współczesne okna z szybą zespoloną, mimo powtórzenia podziałów i profili okien historycznych, stanowią rozwiązanie w sposób istotny wpływające na wyraz artystyczny elewacji i jej charakter. Należy, więc uznać, że planowane działania wpłyną negatywnie na kompozycję architektoniczną budynku, są obce jego stylistyce i wprowadzą pewne zafałszowanie historyczne, wprowadzając historyczny podział we współczesnej, jednoramowej konstrukcji. Ponadto należy podkreślić, że w przypadku obiektów zabytkowych, szczególnie pałacach stanowiących, obok zabytków architektury sakralnej, obiekty o szczególnej wartości kulturowej dla regionu, gdy zaistnieje konieczność wymiany okien, najwłaściwszym ze stanowiska konserwatorskiego rozwiązaniem jest odtworzenie cech charakterystycznych oryginalnej stolarki, czyli kształtu, proporcji, podziału i wielkości poszczególnych kwater, profili, kolorystyki oraz konstrukcji - w tym przypadku skrzynkowej. W przypadku, zaś gdy zachowała się oryginalna stolarka winna ona zostać poddana konserwacji.

W projekcie nie przewidziano również zachowania wewnętrznych, drewnianych parapetów, oraz ościeży wewnętrznych, stanowiących istotny element historycznej oprawy okien, które powinny zostać poddane pracom konserwatorskim. Co więcej wskazana w projekcie kolorystyka nie jest zgodna z wynikami badań konserwatorskich stolarki opracowanych przez Pana Michała Błazejewskiego i winna zostać zweryfikowana w tym zakresie. Zastrzeżenia wzbudza również wprowadzenie nadświetła w projektowanych nowych drzwiach w elewacji frontowej, co nie ma uzasadnienia w ikonografii, jak również nie jest rozwiązaniem typowym dla obiektów rezydencjonalnych o zbliżonym datowaniu i stylistyce. Nową stolarkę drzwiową należy projektować w oparciu o dostępną ikonografię, historyczne fotografie, karty pocztowe, stanowiącą szczególnie bogate zbiory w odniesieniu do pałacu w Trzebiechowie. W tym przypadku należy odstąpić od przeszklenia i nadświetła i zaprojektować drzwi dwuskrzydłowe pełne, ramowo - płycinowe. Należy również podkreślić, że omawiany projekt nie uwzględnia zaleceń Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 6.03.2015 r. znak: ZN.5142.2.2015[gmTrz], wydanych w tej sprawie.

W związku z powyższym uznać należy, że wymiana wartościowych elementów wystroju elewacji i jej kompozycji na nowe, w przypadku możliwości zachowania elementów oryginalnych i ich konserwacji, stoi w sprzeczności z zasadami ochrony zabytków. Ponadto wprowadzane nowe elementy należy projektować w oparciu o ikonografię, zachowane źródła historyczne, przeprowadzone wyniki analizy historycznej stolarki oraz wyniki badań konserwatorskich.

Ochrona konserwatorska zabytków nieruchomości wynika z przepisu art. 4 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad

zabytkami. Polega ona przede wszystkim na zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytku oraz udaremnianiu niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytku.

Wobec powyższego organ ochrony zabytków nie może zaakceptować przedstawionych w projekcie budowlanym rozwiązań, które nie uwzględniają wyników i postulatów z najnowszych badań zabytku. Dlatego też należy przewidzieć przeprowadzenie prac konserwatorskich zachowanej najstarszej stolarki okiennej w zabytku, zgodnie z programem prac konserwatorskich, zawartym w opracowaniu Pana Michała Błażejewskiego z 2015 r. Ponadto niedopuszczalna jest wymiana stolarki okiennej pałacu na nowe okna, które nie uwzględniają historycznej konstrukcji skrzynkowej zachowanej stolarki. Należy także przedstawić projekt stolarki drzwiowej elewacji frontowej znanej z przekazów ikonograficznych, bez wprowadzania nadświetła. Wyniki badań sondażowych dostępne są do zapoznania dla projektanta w archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze oraz w Urzędzie Gminy Trzebiechów. Istnieje możliwość zmiany rozwiązań projektowych i dostosowanie ich do charakteru zabytkowego obiektu i obszaru, zgodnie z niniejszym stanowiskiem.

Uprzejmie informuję, że Strona ma możliwość zmiany wniosku w proponowanym zakresie lub wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań w sprawie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego zawiadomienia w urzędzie Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Zielonej Górze. Wobec powyższego, na podst. art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 267, ze zm.) informuję, że sprawa nie zostanie załatwiona w terminie. Sprawa zostanie rozstrzygnięta w terminie do dnia 24 lipca 2015 r. Nie zajęcie stanowiska przez stronę nie będzie stanowiło przeszkody do rozstrzygnięcia sprawy.

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Dr Barbara Bilińska-Kopeć

Otrzymuje:

Strona na adres: Joanna Piotrowicz, P&P Art Nova Ps. z o.o., ul. Stary Rynek 15/11, 65-067 Zielona Góra,
aa. (4428) Bldr